ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Օտար լեզուների և գրականության
Ամբիոնի վարիչ ________________ Թաղևոսյան Թ. Վ.

/Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № ____2____

«___18__» __________09_____________ 2023 թ.

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՌՈՒՍԱՑ ԼԵԶՈՒ -1, 2 ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

Կրթական ծրագիր՝ 011401.04.6 ՖԻԶԱԿԱ

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

Ամբիոն՝ Օտար լեզուների և գրականության

Ուսուցման ձևը՝ առկա

Կուրս/կիսամյակ 1, 2 կիսամյակ 1 տարի

Դասախոս(ներ)՝ բ.գ.թ., դոցենտ Ժ.Լ. Ալոյան

Էլ. հասցե/ներ________________________________

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ 4

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում 4

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները. 4

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/ 4

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը և /կամ կոմպետենցիաները. 4

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների. 6

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը 6

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները 7

8. Դասավանդման մեթոդներներ 8

9. Ուսումնառության մեթոդներ...9

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների. 9

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.................................11

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ 12

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ 12

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ 5

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ..............................17

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ..............................17

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում..............................139

14. Գնահատում.....20
14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝ 20
14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում 20
14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի) 20
14.4. Գնահատման չափանիշները.....21
15. ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ.....22

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու-1,2» դասընթացը կարևորվում է մասնագիտական բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է **011401.04.6 ՖԻԶԱԿԱ** կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալտնտեսագիտական դասընթացներ» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է՝

Ձևավորել տվյալ բնագավառի մասնագետի հաղորդակցական կոմպետենցիաներ, ով ի վիճակի կլինի ռուսաց լեզվի միջոցով լուծել մասնագիտական գործունեության տարբեր ոլորտներում հաղորդակցության իրական խնդիրները:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են՝

- զարգացնել ուսանողների մոտ լսելու, մտքերը բանավոր և գրավոր արտահայտելու կարողություն,
- զարգացնել վերլուծելու, սինթեզելու, դատողություններ արտահայտելու, մասնագիտական ոլորտում համարժեք գնահատական տալու կարողություն,
- զարգացնել ուսանողների կրթական և գիտական խոսքը երկխոսական / մենախոսական, բանավոր / գրավոր ձևով;
- ձևավորել անհրաժեշտ և բավարար հմտություններ բնիկ խոսնակների հետ մասնագիտական կապեր հաստատելու, փորձի փոխանակման և մասնագիտական նամակագրություն և քննարկում վարելու համար;
- հարստացնել մասնագիտական գիտելիքները մասնագիտության վերաբերյալ հանրագիտարանային, ինտելեկտուալ և մշակութային տեղեկություններով;
- ապահովել ուսանողների խոսքային գործունեությունը կրթական, մասնագիտական, կենցաղային և մշակութային հաղորդակցության ոլորտում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու-1,2 դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների ռուսերեն լեզվով տեքստերի կարդալու, հասկանալու, վերարտադրելու գիտելիքների, ռուսերեն լեզվով հաղորդակցվելու, սահուն խոսքը ընկալելու հմտությունների առկայությունը:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ կոմպետենցիաները.

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու-1,2» դասընթացների ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. իմանա ընթերցանության հիմնական կանոնները,
2. իմանա ռուսերեն շեշտի տեղը գործածական բառերում, ուսումնասիրված բառային միավորների հիմնական իմաստները, որոնք օգտագործվում են ռուսալեզու առօրյա հաղորդակցության իրավիճակներում, սոցիալ-մշակութային և կրթական, մասնագիտական գործունեության ոլորտներում;
3. իմանա ուսուցման տվյալ փուլի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության մեջ օգտագործվող հիմնական քերականական երևույթները, կառուցվածքները;
4. իմանա և կարողանա օգտագործել մասնագիտական տերմինները տվյալ մասնագիտության ոլորտում;
5. իմանա ռուսալոզու խոսքային վարքի նորմաները;
6. կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում;
7. կարողանա ուսումնասիրված թեմաները ինքնուրույն վերարտադրել համահունչ, տրամաբանական խոսքային ասույթների նմուշների միջոցով՝ համապատասխան տրված հաղորդակցական իրադրությանը;
8. կարողանա ինքնուրույն ձեռք բերել նոր մասնագիտական գիտելիքներ՝ դրա համար օգտագործելով տեղեկատվության առկա աղբյուրները;
9. տիրապետի հիմնական և ընդհանուր գիտելիքներին, մասնագիտական ոլորտում գիտելիքների հիմունքներին, հաղորդակցական/բանավոր և գրավոր/մայրենի լեզվի հմտություններին, տիրապետում է երկրորդ օտար լեզվին;
10. կարողանա աշխատել թիմում, շփվել մասնագիտական ոլորտների փորձագետների հետ, ընկալել բազմամշակութային բազմազանությունը և միջմշակութային տարբերությունները;
11. կարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել գործնականում և կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ6 երկրորդ օտար լեզվի իմացություն,

ԳԿ8 տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն),

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Միջանձնային կոմպետենցիաներ (ՄՁԿ)

ՄՁԿ1 քննադատական վերլուծության և ինքնաքննադատման ունակություն,

ՄԶԿ2 թիմային աշխատանք,
ՄԶԿ3 միջանձնային ունակություններ,
ՄԶԿ4 միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն,
ՄԶԿ5 այլ ոլորտների փորձագետների հետ շփվելու ունակություն,
ՄԶԿ6 բազմաձևության և բազմամշակութայնության ընդունում,
ՄԶԿ7 միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն,
ՄԶԿ8 բարոյական արժեքներ:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝
ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,
ՀԳԿ4 նոր իրավիճակներին հարմարվելու ունակություն,
ՀԳԿ5 նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն,
ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,
ՀԳԿ12 հաջողության ձգտում:

Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)
ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
ԱԿ3 համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը,
ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները:

***5.* Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].**

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ռուսալեզու մասնագիտական հաստատություններում, նաև մագիստրատուրայում և ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու, նաև մասնագիտական բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

***6.* Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը**

Չափանիշ	Առկա ուսուցման	Հեռակա ուսուցման

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

	համակարգ	համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	3+3 կրեդիտ/90+90 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն		
Գործնական աշխատանք	42+42	
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	48+48	
Ընդամենը	90+90	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	ստուգարք	

7. **Ուսումնական աշխատանքների տեսակները**[4] .

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):

- **Գործարար խաղեր** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
- **Էսսե** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- **Կլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տետր** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. Դասավանդման մեթոդներներն են՝[6] գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր

[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

9. Ուսումնառության մեթոդներն են[7]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում

[7] Ներկայացված են օրինակներ։ Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել։

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանք
	1 կիսամյակ					
1.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը			2		
2.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր հասկացություն)			2		
3.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. ուղղական, սեռական, տրական հոլովներ			2		
4.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներ			2		
5.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
6.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. թվական անուն			2		
7.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում			2		
8.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. բայ, բայաձևեր և դերբայներ			2		
9.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. սպասարկու խոսքի մասեր			2		
10.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
11.	1-ին ընթացիկ ստուգում			2		

[8] Նման է օրացուցային պլանին

12.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ նախադասություն			6		
13.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
14.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. բարդ նախադասություն, նրա տեսակները			6		
15.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
16.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում			2		
17.	2-րդ ընթացիկ ստուգում			2		
	2 կիսամյակ					
18.	Խոսքի զարգացում/ ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցաղային, սոցիալմշակութային, պաշտոնական և գիտական/:			6		
19.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
20.	Բիզնես ռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլոտների)			6		
21.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
22.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում			2		
23.	1-ին ընթացիկ ստուգում			2		
24.	Գիտական տեքտը և նրա առանձնահատկությունները:			6		
25.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
26.	Գիատական տեքստի վերաձևակերպում. Կոնսպեկտ, ամփոփում, կարծիք, ռեֆերատ և այլն:			8		
27.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում			2		
28.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
29.	2-րդ ընթացիկ ստուգում			2		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ				84		

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Агеева, А.Ю. Изучаем русский язык как иностранный: практикум	М., 2018.
2.	Г.М. Петрова, С.А. Курбатова, О.Е. Соляник РУССКИЙ ЯЗЫК В ТЕХНИЧЕСКОМ ВУЗЕ	2010 М., 2010.
3.	http://bigblueboar.narod.ru/stat12.html Учебник по физике без формул	
4.	ГончароваТ.В., Плеханова Л.П. Речевая культура личности: практикум	М., 2011.
5.	А.В. Шевчик ЯЗЫК ФИЗИКИ Учебное пособие по языку специальности для иностранных студентов	Томск, 2020
6.	Баско Н.В. Изучаем русский, узнаем Россию	М., 2011.
7.	Киселева М.С. Русский язык как иностранный	М., 2010.
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 2. / Под ред. Р.А. Кульковой.	СПб, 2000.
2.	Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 3 / Под ред. Р.А. Кульковой.	Спб, 2001.
3.	Акопян Ж.Л. , Оганесян Г.С. Практический курс русского языка (учебно-методические материалы для студентов неспециальных факультетов, ч.1,2)	Ереван, 2017
Բառարաններ		
1.	Скворцов И.П. Большой толковый словарь правильной русской речи.	М., 2006
2.	Жуков А.В. Лексико-фразеологический словарь русского языка.	М., 2007
3.	Крысин Л.П. Учебный словарь иностранных слов.	М., 2010
4.	Лопатин В.В., Лопатина Л.Е. Толковый словарь современного русского языка.	М., 2011
5.	Прохоров Ю. Е. Большой лингвострановедческий словарь	М., 2009
6.	Вакуров В.Н. и др. Трудности русского языка: словарь-справочник	М., 2011
7.	Баско Н.В. Фразеологизмы в русской речи: Словарь справочник	М., 2009

8.	Сковородников А.П. Выразительные средства русского языка и речевые ошибки и недочеты: энциклопедический словарь-справочник	М., 2009
9.	“Словарь синонимов и антонимов русского языка”	СПб, 2005г.
10.	Ожегов С. И. Словарь русского языка	М., 1991.
11.	Орфографический словарь русского языка.	М., 1991.
12.	Аванесова Р. И. Орфоэпический словарь русского языка. Под редакцией акад.	М., 1985
13.	Спиркина А. Г. Словарь иностранных слов	М., 1989

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[9]
1.				
2.				

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
		1 կիսամյակ			
1.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը	Ուսումնասիրել ռուսաց լեզվի արտասանական նորմերը, բաղաձայների և ձայնավորների արտասանական առանձնահատկությունները, շեշտի կիրառման	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն
[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		առանձնահատկությունները, բառագիտական նորմերը, հոմանիշների, հականիշների կիրառության առանձնահատկությունները			
2.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր հասկացություն)	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում գույական, ածական անունները, դերանունը Տալ ընդհանուր գաղափար սեռի, թվի և հլոլովի մասին	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
3.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. ուղղական, սեռական, տրական հոլովներ	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում գույական, ածական անունները, դերանունը Կիրառել գոյական, ածական անունները և դերանունը ուղղական, սեռական և տրական հոլովներում	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
4.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներ	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում գույական, ածական անունները, դերանունը: Կիրառել գոյական, ածական անունները և դերանունը . հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներում	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
5.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, , ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
6.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. թվական անուն	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում թվականը: Ծանոթացնել ուսանողներին թվականի հոլովի հարացույցի, դրա	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**

		կիրառության նորմերի և առանձնահատկությունների հետ			
7.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում և քննարկում	2	Բանավոր և գրավոր հարցում,	
8.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. բայ, բայաձևեր և դերբայներ	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում բայը, բայաձևերը և դերբայները	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
9.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. սպասարկու խոսքի մասեր	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում սպասարկու խոսքի մասերը: Ծանոթացնել ուսանողներին ռուսաց լեզվի u սպասարկու խոսքի մասերի կիրառության նորմերի և առանձնահատկությունների հետ, Ծանոթացնել ռուսաց լեզվում կապերի, շաղկապների խոսքի մասային առանձնահատկություններին, վերաբերականի կիրառմանը:	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
10.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
11.	1-ին ընթացիկ ստուգում	Ստուգողական աշխատանքի կատարում գրավոր հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
12.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ	Ուսումնասիրել ԺՌԼ շարահյուսության կազմում բառակապակցության և պարզ	6	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7,**

	նախադասություն	նախադասության առանձնահատկությունները Ծանոթացնել ուսանողներին ռուսաց լեզվի բառակապակցությունների տեսակներին, բառերի կապակցման տիպերին: Ծանոթանալ ռուսերենի պարզ նախադասությունների տեսակներին, նախադասության պարտադիր բաղադրիչներին, դրանց կիրառության նորմերին և օրենքներին		հարցում	**ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
13.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7,** **ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
14.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. բարդ նախադասություն	Ուսումնասիրել ԺՌԼ շարահյուսության կազմում բարդ նախադասության առանձնահատկությունները: Ծանոթանալ ռուսերենի բարդ նախադասությունների տեսակներին, դրանց կիրառության նորմերին և օրենքներին, դրանց կազմում շաղկապների կիրառության առանձնահատկություններին, ռոթւսերենի պատճառահետևանքային, ժամանակային, տեղի, պայմանի և այլ հարաբերությունների արտահայտմանը:	6	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7,** **ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**

15.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7,** **ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
16.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում	Ռեֆերատ, էսսե, նախագծերի իրականացում, ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, զեկույց	4	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7,** **ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
17.	2-րդ ընթացիկ ստուգում	Ստուգողական աշխատանքի կատարում գրավոր հարցման միջոցով	2	գրավոր հարցում, թեստ	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7,** **ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
		2 կիսամյակ			
18.	Խոսքի զարգացում/ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցաղային, սոցիալմշակութային, պաշտանական և գիտական/	Միջանձնային հարաբերությունների շրջանում արդիական թեմաների քննարկում մասնագիտական ոլորտում; Խոսացողի սոցիալական պահանջներով պայմանավորված թեմաների քննարկու մասնագիտական ոլորտում; Ընդհանուր մարդասիրական խնդիրներով պայմանավորված թեմաների քննարկում մասնագիտական ոլորտում	6	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7,** **ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
19.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7,** **ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
20.	Բիզնես ռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլոտների)	Մասնագիտական ոլորտում պաշտոնական նամակագրութուն կատարելու պահանջներ,	6	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7,**

		էլեկտրոնային նամակագրության վարման պահանջներ, գործնական գրագրությանն լեզվական չափանիշներ, ռեզյումեների և մոտիվացիոն նամակների կազմում		հարցում	**ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
21.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
22.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում	Ռեֆերատ,Էսսե,Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Զեկույց	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
23.	1-ին ընթացիկ ստուգում	Ստուգողական աշխատանքի կատարում գրավոր հարցման միջոցով	4	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
24.	Գիտական տեքտը և նրա առանձնահատկությունները:	Գիտքական տեքստի հիմնական ոճական առանձնահատկությունները և կառուցվածքը, խոսույթի փաստարկները, փաստարկման փուլերը	6	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
25.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
26.	Գիատական տեքստի վերաձևակերծպում. Կոնսպեկտ, ամփոփում, կարծիք, ռեֆերատ և այլն:	Կոնսպեկտի, ամփոփման, կարծիքի, ռեֆերատի կազմում, դրանց առանձնահատկությունների քննարկում	8	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
27.	Ինքնուրույն աշխատանքների	Ռեֆերատ,Էսսե,Նախագծերի	2	Բանավոր և	

	ստուգում	իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Զեկույց		գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	
28.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**
29.	2-րդ ընթացիկ ստուգում	Ստուգողական աշխատանքի կատարում գրավոր հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	**ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,**

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[11]
1.					
2.					

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	**Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները**	**Ուսումնասիրվող հարցեր**	**Աշխատանքի տեսակը[12]**	**Ներկայացման ժամկետները**	**Ստուգման ձևը**	**Գրականություն[13]**

[11] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն
[12] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[13] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.	Մասնագիտական տեքստի վերարտադրում/գրավոր և բանավոր	Մասնագիտական տեքստի կառորցվածքը, առանձնահատկությունները	Ռեֆերատ, Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Զեկույց	1կիսամյակ	Բանավոր / գրավոր հարցում, թեստ	ՊԳ 1, 3,5, ԼԳ 2,3
2.	Մասնագիտական թեմաներով զեկույց	Աշխատանք համացանցում. Նորմերը և առանձնահատկությունները	Ռեֆերատ, ,Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Զեկույց	1 կիսամյակ	Բանավոր հարցում	ՊԳ 1-7, ԼԳ 2
3.	Մասնագիտական տեքստի կոնսպեկտի կազմում	Կոնսպեկտի կազման առանձնահատկությունները, պահանջները, դրա կառուցվածքը և բովանդակությունը	Ռեֆերատ, ,Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Զեկույց	2 կիսամյակ	Բանավոր / գրավոր հարցում	ՊԳ 1-7, ԼԳ 1,2,3
4.	Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն/ Մասնագիտական թեմաներով զեկույց	Մասնագիտական թարգմանության առանջնահատկությունները, եզրույթների համարժեքների որոնում և դրանց կիրառություն, թարգմանչի կեղծ ընկերները	Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում,	2 կիսամյակ	Բանավոր / գրավոր հարցում	ՊԳ 1-7, ԼԳ 1-3

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[14]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	404, 301
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	Պրոյեկտոր, էլեկտրոնային գրատախտակ, ինտերնետային կապ
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

[14] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[15]:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- 4 գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում ուսանողի ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- 2 ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման 2 ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:[16]

---

[15]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

[16] Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)
1. Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում:
2. Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն:
3. Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք:
4. Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:

1 կիսամյակ

Ա) 1-ին ընթացիկ ստուգում

- **Ընդգրկված թեմաները. Ընդգրկված հարցեր.**

- Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում:
- Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն:
- Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք:
- Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:

Բ) 2-րդ ընթացիկ ստուգում

Ընդգրկվող թեմաները. Ընդգրկված հարցեր.

- Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում:
- Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն:
- Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք:
- Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:

2 կիսամյակ

Գ) 1-րդ ընթացիկ ստուգում

Ընդգրկվող թեմաները. Ընդգրկված հարցեր.

Դ) 2-րդ ընթացիկ ստուգում

Ընդգրկվող թեմաները. Ընդգրկված հարցեր.

14.4. Գնահատման չափանիշները[17].

• Գործնական աշխատանքները՝ ռուսերեն լեզվով առավելագույնս անսխալ հաղորդակցվելու կարողություն, մասնագիտական տեքստեր կարդալու, ընկալելու, վերարտադրելու, թարգմանելու կարողություն, տրված բառապաշարի իմացություն, հանձնարարված աշխատանքների առկայություն:

• Ինքնուրույն աշխատանքը՝ ռեֆերատ, նախագծերի իրականացում, ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, զեկույց՝ ըստ ներկայացված համապատասխան պահանջների:

[17] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

Կրթական ծրագիր՝ 011401.02.6 ՖԻԶԻԿԱ

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

/

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ՕԼԳ/ բ-169 Մասնագիտական ռուսաց լեզու-1

ՕԼԳ/բ -170 Մասնագիտական ռուսաց լեզու-2</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">6 կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">1-ին տարի,1-ին և 2-րդ կիսամյակներ</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="4">Լսարանային</td><td rowspan="4">42/42</td><td>Դասախոսություն</td><td></td></tr>
<tr><td>Սեմինար</td><td></td></tr>
<tr><td>Լաբորատոր աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td>42/42</td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">48/48</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">90/90</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">Ստուգարք</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">Ձևավորել մասնագետի հաղորդակցական կոմպետենցիաներ, ով ի վիճակի կլինի ռուսաց լեզվի միջոցով լուծել մասնագիտական գործունեության տարբեր ոլորտներում հաղորդակցության իրական խնդիրները:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4">Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.
Գիտելիք
➢ իմանա ընթերցանության հիմնական կանոնները,
➢ իմանա ռուսերեն շեշտի տեղը գործածական բառերում, ուսումնասիրված բառային միավորների հիմնական իմաստները, որոնք ծառայում են ռուսալեզու առօրյա հաղորդակցության իրավիճակներին, սոցիալ-մշակութային և կրթական, մասնագիտական գործունեության ոլորտներում:
➢ իմանա ուսուցման այս փուլի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության մեջ օգտագործվող հիմնական քերականական երևույթները, կառուցվածքները:
➢ իմանա և կարողանա օգտագործել մասնագիտական տերմինները տվյալ մասնագիտության ոլորտում:
➢ իմանա ռուսալեզու խոսքային վարքի նորմաները:</td></tr>
</table>

	Կարողունակություն ➢ կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում: ➢ կարողանա ուսումնասիրված թեմաների վերաբերյալ ինքնուրույն վերարտադրել համահունչ, տրամաբանական խոսքային ասույթների նմուշներ՝ համապատասխան տրված հաղորդակցական իրադրությանը: ➢ կարողանա ինքնուրույն ձեռք բերել նոր մասնագիտական գիտելիքներ իրենց համար՝ դրա համար օգտագործելով տեղեկատվության առկա աղբյուրները: ➢ կարողանա աշխատել թիմում, շփվել մասնագիտական ոլորտների փորձագետների հետ, ընկալել բազմամշակութային բազմազանությունը և միջմշակութային տարբերությունները: ➢ կարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել գործնականում և կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ: *Հմտություն* ➢ տիրապետի հիմնական և ընդհանուր գիտելիքներին, մասնագիտական ոլորտում գիտելիքների հիմունքներին, հաղորդակցական/բանավոր և գրավոր/մայրենի լեզվի հմտություններին, տիրապետում է երկրորդ օտար լեզվին:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 Ժամանակակից ռուսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը: Թեմա 2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. Գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր հասկացություն): Թեմա 3. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. Գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. ուղղական, սեռական, տրական հոլովներ: Թեմա 4. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. Գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներ: Թեմա 5. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. Թվականանուն: Թեմա 6. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն: Բայ, բայաձևեր և դերբայներ: Թեմա 7. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. սպասարկու խոսքի մասեր: Թեմա 8. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ նախադասություն: Թեմա 9. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. բարդ նախադասություն, նրա տեսակները: Թեմա 10. Խոսքի զարգացում. Ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցաղային, սոցիալմշակութային, պաշտոնական և գիտական: Թեմա 11. Բիզնես ռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլոտների): Թեմա 12. Գիտական տեքստը և նրա առանձնահատկությունները:

<table>
<tr><td></td><td>Թեմա 13. Գիտական տեքստի վերաձևակերծպում. Կոնսպեկտ, ամփոփու, կարծիք, ռեֆերատ և այլն:</td></tr>
<tr><td>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</td><td>Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝
➢ 4 գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում ուսանողի ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
➢ 2 ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
➢ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման 2 ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
➢ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
➢ Գնահատման չափանիշ՝
1. Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում:
2. Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն:
3. Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք:
4. Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:</td></tr>
<tr><td>Գրականություն</td><td>Պարտադիր-
<table>
<tr><th>հ/հ</th><th>Անվանումը/հեղինակ</th><th>Հրատարակությա և տարի</th></tr>
<tr><td colspan="3">Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)</td></tr>
<tr><td></td><td>1. Агеева, А.Ю.
2. Изучаем русский язык как иностранный: практикум</td><td>М., 2018.</td></tr>
<tr><td></td><td>3. Г.М. Петрова, С.А. Курбатова, О.Е. Соляник
4. РУССКИЙ ЯЗЫК
5. В ТЕХНИЧЕСКОМ ВУЗЕ</td><td>М., 2010.</td></tr>
<tr><td></td><td>6. http://bigblueboar.narod.ru/stat12.html Учебник по физике без формул</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>7. ГончароваТ.В., Плеханова Л.П. Речевая культура личности: практикум</td><td>М., 2011.</td></tr>
<tr><td></td><td>8. А.В. Шевчик
9. ЯЗЫК ФИЗИКИ
10. Учебное пособие по языку специальности для иностранных студентов</td><td>Томск, 2020</td></tr>
<tr><td></td><td>11. Баско Н.В. Изучаем русский, узнаем Россию</td><td>М., 2011.</td></tr>
<tr><td></td><td>12. Киселева М.С. Русский язык как иностранный</td><td>М., 2010.</td></tr>
<tr><td></td><td>13. Г.М. Петрова, С.А. Курбатова, О.Е. Соляник РУССКИЙ ЯЗЫК В</td><td>Мос к ва</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

		ТЕХНИЧЕСКОМ ВУЗЕ	Издательство МГТУ им. Н.Э. Баумана 2010
	Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
		14. Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 2. / Под ред. Р.А. Кульковой.	СПб, 2000.
		15. Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 3 / Под ред. Р.А. Кульковой.	Спб, 2001.
		16. Акопян Ж.Л. , Оганесян Г.С. Практический курс русского языка (учебно-методические материалы для студентов неспециальных факультетов, ч.1,2)	Ереван, 2017
	Բառարաններ		
		17. Скворцов И.П. Большой толковый словарь правильной русской речи.	М., 2006
		18. Жуков А.В. Лексико-фразеологический словарь русского языка.	М., 2007
		19. Крысин Л.П. Учебный словарь иностранных слов.	М., 2010
		20. Лопатин В.В., Лопатина Л.Е. Толковый словарь современного русского языка.	М., 2011
		21. Прохоров Ю. Е. Большой лингвострановедческий словарь	М., 2009
		22. Вакуров В.Н. и др. Трудности русского языка: словарь-справочник	М., 2011
		23. Баско Н.В. Фразеологизмы в русской речи: Словарь справочник	М., 2009
		24. Сковородников А.П. Выразительные средства русского языка и речевые ошибки и недочеты: энциклопедический словарь-справочник	М., 2009
		25. “Словарь синонимов и антонимов русского языка”	СПб, 2005г.
		26. Ожегов С. И. Словарь русского языка	М., 1991.
		27. Орфографический словарь русского языка.	М., 1991.
		28. Аванесова Р. И. Орфоэпический словарь русского языка. Под редакцией акад.	М., 1985

			29. Спиркина А. Г. Словарь иностранных слов	М., 1989

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ -169 Մասնագիտական ռուսաց լեզու-1 ՕԼԳ/բ -170 Մասնագիտական ռուսաց լեզու-2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ/3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի,1,2-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	12+12	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	12/12
	Ինքնուրույն	78/78		
	Ընդամենը	90/90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ձևավորել մասնագետի հաղորդակցական կոմպետենցիաներ, ով ի վիճակի կլինի ռուսաց լեզվի միջոցով լուծել մասնագիտական գործունեության տարբեր ոլորտներում հաղորդակցության իրական խնդիրները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գիտելիք ✓ իմանա ընթերցանության հիմնական կանոնները, ✓ իմանա ռուսերեն շեշտի տեղը գործածական բառերում, ուսումնասիրված բառային միավորների հիմնական իմաստները, որոնք ծառայում են ռուսալեզու առօրյա հաղորդակցության իրավիճակներին, սոցիալ-մշակութային և կրթական, մասնագիտական գործունեության ոլորտներում: ✓ իմանա ուսուցման այս փուլի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության մեջ օգտագործվող հիմնական քերականական երևույթները, կառուցվածքները: ✓ իմանա և կարողանա օգտագործել մասնագիտական տերմինները			

	տվյալ մասնագիտության ոլորտում: ✓ իմանա ռուսալոզու խոսքային վարքի նորմաները: Կարողունակություն ✓ կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում: ✓ կարողանա ուսումնասիրված թեմաների վերաբերյալ ինքնուրույն վերարտադրել համահունչ, տրամաբանական խոսքային ասույթների նմուշներ՝ համապատասխան տրված հաղորդակցական իրադրությանը: ✓ կարողանա ինքնուրույն ձեռք բերել նոր մասնագիտական գիտելիքներ իրենց համար՝ դրա համար օգտագործելով տեղեկատվության առկա աղբյուրները: ✓ կարողանա աշխատել թիմում, շփվել մասնագիտական ոլորտների փորձագետների հետ, ընկալել բազմամշակութային բազմազանությունը և միջմշակութային տարբերությունները: ✓ կարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել գործնականում և կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ: Հմտություն ✓ տիրապետի հիմնական և ընդհանուր գիտելիքներին, մասնագիտական ոլորտում գիտելիքների հիմունքներին, հաղորդակցական/բանավոր և գրավոր/մայրենի լեզվի հմտություններին, տիրապետում է երկրորդ օտար լեզվին:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 Ժամանակակից ռուսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը: Թեմա 2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. Գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր հասկացություն): Թեմա 3. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. Գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. ուղղական, սեռական, տրական հոլովներ: Թեմա 4. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. Գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներ: Թեմա 5. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. Թվականանուն: Թեմա 6. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն: Բայ, բայաձևեր և դերբայներ: Թեմա 7. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. սպասարկու խոսքի մասեր: Թեմա 8. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ նախադասություն: Թեմա 9. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. բարդ նախադասություն, նրա տեսակները: Թեմա 10. Խոսքի զարգացում. Ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցաղային, սոցիալմշակութային, պաշտոնական և գիտական: Թեմա 11. Բիզնես ռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլոտների): Թեմա 12. Գիտական տեքստը և նրա առանձնահատկությունները: Թեմա 13. Գիտական տեքստի վերաձևակերծպում. Կոնսպեկտ, ամփոփու, կարծիք, ռեֆերատ և այլն:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝ ➢ 2 գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում ուսանողի ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ➢ 1 ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ➢ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման 1 ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ➢ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր։ ➢ Գնահատման չափանիշ՝ 1. Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում: 2. Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն: 3. Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք: 4. Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Современный русский язык / Под ред. Д.Э. Розенталя. Ч. 1,2. М., 1979. 2. Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык. М., 2010. 3. Валгина Н.С. Современный русский язык. М., 2006. 1. Ипполитова Н.А., Князева О.Ю.,Савова М.Р. Русский язык и культура речи. М., 2003. 4. ГончароваТ.В., Плеханова Л.П. Речевая культура личности: практикум. М., 2011. 5. Шулежкова С.Г. «И жизнь, и слезы, и любовь» Происхождение, значение, судьба 1500 крылатых слов и выражений русского языка. М., 2011. 6. Баско Н.В. Изучаем русский, узнаем Россию. М., 2011. 7. Киселева М.С. Русский язык как иностранный. М., 2010 8. Е.Н. Вавилова, Н.В. Курикова Русский язык как иностранный: профессиональная сфера общения. Издательство Томского университета. Томск, 2009. Լրացուցիչ- 1. Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 2. / Под ред. Р.А. Кульковой. СПб, 2000. 2. Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 3 / Под ред. Р.А. Кульковой. Спб, 2001. 3.Акопян Ж.Л. Оганесян Г.С. Практический курс русского языка (учебно-методические материалы для студентов неспециальных факультетов, ч.1, 2). Ереван, 2017.